

عنوان مقاله:

چگونگی امتداد یافتن فلسفه به علوم در فلسفه اسلامی با تاکید بر تقریر آیت الله جوادی آملی

محل انتشار:

دوفصلنامه حکمت اسرا، دوره 7، شماره 3 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسنده:

علی لطیفی - دکترای فلسفه تعلیم و تربیت و عضو گروه علوم تربیتی پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

خلاصه مقاله:

مسئله اساسی پژوهش حاضر پاسخ گویی به این پرسش است که از نظر فلسفه اسلامی، امتداد و بسط فلسفه به علوم ناظر به زندگی چگونه رخ می دهد و فلسفه چگونه در تولید و تولد نظریه های علمی نقش آفرینی می کند. این مقاله می کوشد با روش توصیفی تحلیلی، ضمن بازخوانی آن دسته از مباحث فلسفه اسلامی (با توجه ویژه به تقریر آیت الله جوادی آملی) درباره رابطه فلسفه و علوم، ابتدا مهم ترین ابعاد دیدگاه فلسفه اسلامی را درباره رابطه فلسفه و علوم توصیف کند و سپس با تحلیل منطقی نکته های این دیدگاه، دلالت ها، ظرفیت ها و افق گشایی های آن را درباره چگونگی امتداد فلسفه به علوم آورده ایم. ملاک تمایز در علوم، موضوع فلسفه و موضوع علوم و نسبت آن ها با یکدیگر، جایگاه موضوع، مبادی و مسائل در علوم و نسبت آن ها با یکدیگر از مهم ترین مسائل فلسفه اسلامی اند که چهارچوب نظری مناسبی برای بررسی چگونگی امتداد فلسفه به علوم فراهم می کنند که در بخش «بازخوانی» به آن ها توجه کرده ایم. در بخش پایانی نیز مهم ترین دلالت ها و ظرفیت های این بازخوانی برای چگونگی نقش آفرینی فلسفه در تولید و تولد نظریه های علمی در قالب پنج اصل بنیادین آمده اند که از جمله آن ها می توان به نقش فلسفه در تأمین مقدمات برای اثبات برخی مسائل علمی، تاکید بر اشراف دانشمند بر مبادی فلسفی دانش خود، نقش این اشراف در تعمیق نظری و تدقیق استدلالی نظریه ها و همچنین تفسیر صحیحی از اصطلاح «فلسفه مضاف» و منطبق بر مبانی فلسفه اسلامی اشاره کرد.

کلمات کلیدی:

فلسفه اسلامی، فلسفه مضاف، موضوع علوم، مبادی و مسائل علم، تولید علم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1395727>

